

2017-03-29

Makrofokus

Brexit: Klockan börjar ticka

- Tärningen kastas idag – nästa drag är EU:s
- Sverige ställer sig bakom EU:s krav
- Få efterverkningar på svensk handel hittills

Bollen sätts i rullning

I eftermiddag (kl.13:20) kommer Storbritannien att lämna in sin utträdesansökan från EU, vilket innebär att klockan som är satt på två år börjar ticka. Nästa drag blir EU:s och de är väl förberedda. Inom 48h ska Europeiska rådets ordförande Donald Tusk ha presenterat ett Brexit-utkast för återstående EU27. Redan onsdagen därpå (5 april) ska det röostas om en resolution som beskriver Europaparlamentets förhandlingsprioriteringar. Bland annat har EU:s chefsförhandlare Michel Barnier meddelat att man inte kommer att tillåta en försäkring jämfört med nuvarande villkor för de EU-medborgare som flyttar till Storbritannien under de kommande två åren. Under denna tid är Storbritannien fortfarande en fullfjädrad EU-medlem. Den formella processen fortlöper sedan i tre steg.

Först ska EU:s stats- och regeringschefer (**Europeiska rådet**) samlas till ett extrainsatt toppmöte. Det kommer att hållas den 29 april där syftet är att anta förhandlingarnas riktlinjer. Efter det ska **EU-kommissionen** som steg två föreslå att förhandlingarna inleds. Det tredje steget utgörs av att medlemsländerna slutgiltigen ska ge sitt tillstånd till **EU:s chefsförhandlare** att formellt sett påbörja arbetet. Förhandlingarna mellan EU:s Michel Barnier och britternas David Davis bedöms inledas i mitten på maj, d.v.s. omkring den andra omgången i det franska valet.

Den beslutande makten inom EU

I samband med att skilsmäsoansökan behandlas bör EU beakta den framtida relationen med Storbritannien (enligt art. 50). Förhandlingarna om det framtida förhållandet, dess utfall och godkännande kan komma att involvera EU-kommissionen, ett Europeiskt råd (EU27), Europaparlamentet och parlamenten i EU27 samt det brittiska parlamentet. I vissa av EU27s medlemstater ska även subnationella församlingar säga sitt (ex. Belgien). För exempelvis frihandelsavtal med Storbritannien post-Brexit kommer enhällighet i Europeiska rådet att krävas.

När skilsmässan ska avslutas görs det för EU:s vägnar via det Europeiska rådet där en s.k. superkvalificerad majoritet behövs, dvs. åtminstone 72 procent av länderna som dessutom representerar 65 procent av befolkningen i EU. Godkännandet kan först göras efter att Europaparlamentet gett sitt samtycke. Därutöver ska det brittiska parlamentet rösta om det slutgiltiga Brexit-förslaget som antingen kommer att godkännas eller avslås – *”no deal is better than a bad deal”* enligt Theresa May.

Förhandlingarna får enligt art. 50 högst ta två år om inte det Europeiska rådet, och Storbritannien, enhälligt bestämmer att utöka tidsfristen. Tidsfristen är mycket ambitiös och vi utesluter inte att en förlängning av den. För att enhälligt få med samtliga EU-länder kan eftergifter till trilskande länder krävas på andra områden, som inte heller behöver vara direkt relaterade till Brexit-förhandlingarna.

EU och Sveriges prioriteringar

Utöver ställningstagandet att EU-medborgare inte ska diskrimineras och att de inte ska få försämrade villkor i Storbritannien om de flyttar dit inom två år har EUs förhandlare meddelat att man kommer att prioritera:

- 1) Storbritanniens finansiella åtaganden, inklusive de som löper bortom 2019, ska hållas. Den svenska regeringen har varit tydlig med att Storbritannien behöver betala för sina åtaganden fram till 2020 och att kvarvarande EU27 inte ska få stigande kostnader p.g.a. utträdet. Vi vill dock peka på att även om

Viktiga personer framgent:

På EU:s sidan

- 1) **Michel Barnier** (EU-kommissionens chefsförhandlare). Kommer att leda de tekniska diskussionerna kring utträdesprocessen.
- 2) **Didier Seeuws**. Kommer att leda förhandlingarna om EU och Storbritanniens framtida förhållande.
- 3) **Guy Verhofstadt**. Kommer att vara Europaparlamentets chefsförhandlare för utträdet. (Not: Idag gruppleddare för "Alliansen liberaler och demokrater för Europa" (ALDE) i Europaparlamentet).
- 4) **Donald Tusk**. (Europarådets ordförande).

På brittiska sidan

- 1) **Theresa May** (Premiärminister).
- 2) **David Davis** (Secretary of State for Exiting the EU). Kommer att leda förhandlingarna med EU-kommissionen kring utträdesprocessen samt det nya förhållandet mellan EU-Storbritannien.
- 3) **Liam Fox** (Secretary of State for International Trade). Kommer att ha en nyckelroll i samtalen med EU rörande det framtida förhållandet. Kommer även att sköta parallella förhandlingar med tredje land om frihandel.
- 4) **Sir Tim Barrow** (Storbritanniens permanenta representant till EU)

Läs Swedbanks tidigare Brexit-analyser med fokus på Sverige:

[Brexit: Ett slag mot SEK & tjänstesektorn](#)

[Brexit: Utlandssvenskar kan simma lugnt](#)

Övriga rapporter på ämnet:

[Kommerskollegium 2016](#)

[Kommerskollegium 2017](#)

Cathrine Danin, Ekonom
+46 70 540 68 78

cathrine.danin@swedbank.se

Storbritannien kommer att få betala sin Brexit-nota ligger ett stigande nettobidrag till EU-budgeten i farans riktning för bl.a. Sverige då även Storbritannien var en betydande nettobetalare.

- 2) Ett nytt handelsavtal kan inte undertecknas förrän utträdet är klart.
- 3) Skapa så mycket tydlighet och säkerhet som möjligt för de medborgare, företag och medlemsländer som påverkas negativt av Brexit.

Vi anser att EU kommer att möta Storbritannien med enad front och Sverige kommer, liksom övriga EU27, att rätta sig efter den gemensamma EU-linjen. Detta har än så länge fungerat väl. Sverige väntas alltså inte ha en egen agenda att jobba efter. Hur EU:s mer detaljerade prioriteringar kommer att se ut beror på utfallen i de europeiska valen i år, inte minst de franska och det tyska.

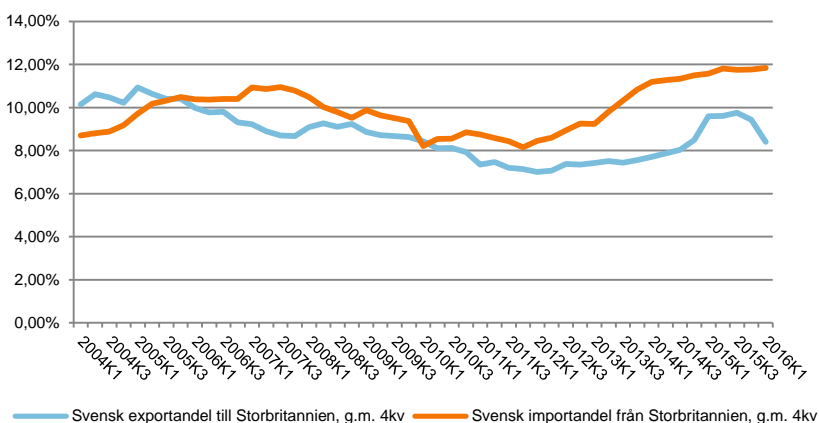
Hittills begränsade ekonomiska effekter för Sverige

Sammansättningen av varuexporten från Sverige till Storbritannien har varit intakt före resp. efter den brittiska folkomröstningen. Det kan rimligen förklaras av att många avtal som ingåtts före folkomröstningen löper över längre tid och att ledtiderna kan vara långa. Störst procentuell förändring uppvisar exporten av stenkolsprodukter som ökat med 4 p.e. jämfört med första halvåret i fjol (se appendix). Sannolikt är detta en effekt av stigande råvarupriser, vilket tenderar att gynna Sverige.

Betraktas svensk varuexport till Storbritannien på aggregerad nivå observeras en procentuell nedgång mellan 2015 och 2016 på ca 15 procent i värdetermer. Det är dock värt att poängtera att fallet i totala exporten bromsade in i slutet av fjolåret för att sedermera stiga under inledningen av 2017 i nominella termer. Ställs den brittiska handelsrelationen istället i relation till Sveriges totala export är slutsatsen att Storbritannien trendmässigt minskat i betydelse åtminstone sedan millennieskiftet.

På tjänstesidan visar data att importen från Storbritannien som andel av total svensk import stadigt ökat i betydelse även om de senaste kvartalen pekar på sidledes förändring. Betydelsen av svensk tjänsteexporten till Storbritannien har dock minskat under andra halvåret 2016. För att dra långtgående slutsatser behövs mer datautfall. För 2015 var handelsutbytet störst för tjänsteslagen "nyttjande av immateriella rättigheter" (exportandel av total tjänstehandel) och "resor" (importandel av total tjänstehandel), enligt Kommerskollegium. Utfallen för de olika tjänsteslagen bör dock tolkas med försiktighet eftersom den kan vara slagig mellan åren.

Tjänstehandel mellan Sverige och Storbritannien

Källa: SCB och Swedbank Analys

En analys från Kommerskollegium på uppdrag av regeringen visar att om handelsmönstret var detsamma som 2015 men WTO-tullar tillämpas så skulle det innebära en stigande kostnad för svenska företag på uppemot 2,1 mdkr. En tredjedel av detta härrör från tullar på vägfordon, vilken utgjorde vår näst största exportvara till Storbritannien under 2016 (exkl. gruppen övriga produkter). Utöver att varor blir dyrare skulle införandet av tullar göra det mer komplicerat för personer att t.ex. handla på nätet, något som varit mycket populärt de senaste åren. Även företage skulle möta mer administration.

Samtidigt har Business Sweden föreslagit för regeringen att de med riktade insatser bör verka för ökat investeringsfrämjande i sektorer som fordonsindustrin och life science. Idag är t.ex. AstraZeneca ett brittiskt bolag med en betydande produktion i

Storbritannien. Det som ligger i farans riktning är att regelverken kring läkemedel kan förändras efter Brexit vilket kan orsaka längre processer och förseningar. Sverige vill, liksom många andra länder (ex. Irland, Danmark etc.), få EU:s läkemedelsmyndighet (*European Medicines Agency, EMA*) som nu ligger i Storbritannien. En flytt av EMA till Sverige skulle göra landet mer attraktivt för investerare och life science företag samt attrahera kvalificerad personal. Även om svensk forskning ligger i framkant bör det påpekas att en sådan myndighet kommer att kräva en god och välutbyggd infrastruktur. Jämfört mot ex. Tyskland så släpar svensk infrastruktur efter enligt ett underindex i Swedbanks Östersjöindex (*Baltic Sea Report*).

Risker för Sverige på sikt

Swedbank har tidigare lyft fram att Sveriges politiska inflytande i EU kan minska i samband med att Storbritannien lämnar EU. Resorna från Sverige till Tyskland har redan ökat och det är rimligt att anta att Sverige framöver kommer att försöka stärka samarbetet med Norden samt Tyskland, dvs. länder som man ofta har likartade intressen och åsikter med inom EU.

Från den franska valkampanjen vet vi att Emmanuel Macron är en förespråkare av mer integration av euroländerna. En Macronvinst skulle således kunna innebära en förlust av svenskt inflytande i EU. Detta utöver att Sverige redan tappat en viktig bundsförvant i form av Storbritannien.

Därutöver tillkommer osäkerheten kring framtida handelsavtal som framförallt kan drabba tjänstesektorn. Storbritannien har hittills sagt att man kommer att prioritera minskad immigration på bekostnad av tillgång till den inre marknaden (en sk. Hård Brexit). Om så blir fallet riskerar det att försämra svensk tjänstehandel med Storbritannien.

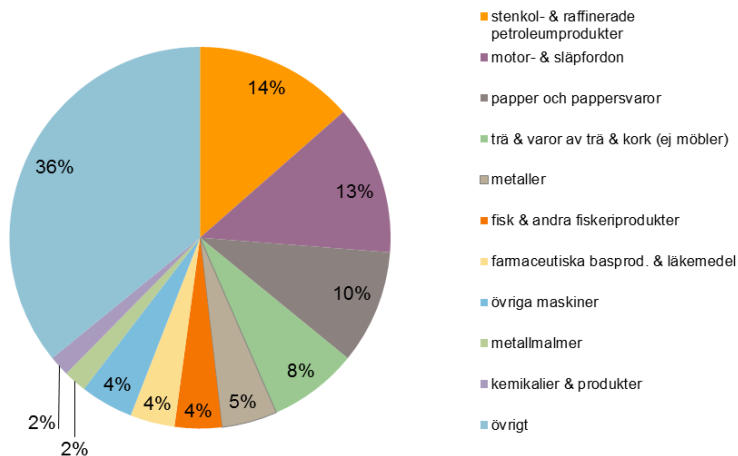
	Ja		Till viss del		Nej
	 EU	 EES	 DCFTA*	 CETA	 WTO (GATS/GPA)
Fri rörlighet för tjänster	Green	Green	Yellow	Orange	Orange
Fri etablering	Green	Green	Yellow	Orange	Orange
Fri rörlighet för arbetstagare	Green	Green	Orange	Orange	Orange
Överstatlighet	Green	Yellow	Orange	Orange	Orange
Konkurrensrätt/statsstöd	Green	Green	Green	Orange	Orange
Offentlig upphandling	Green	Green	Green	Yellow	Yellow
Dataöverföring	Green	Green	Orange	Orange	Orange
	Mjuk Brexit		Hård Brexit		

* Avtal EU-Ukraina

Källa: Sw edbank Analys och Kommerskollegium

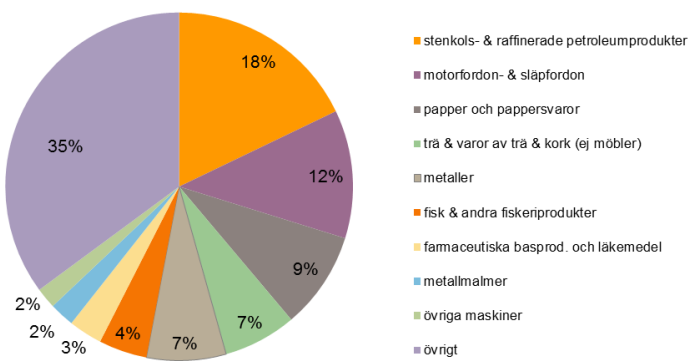
Appendix:

Före Brexit: Svensk export till UK, 6m snitt, % av tot. varuexport (1% ≈ 58 mnkr)

Not: Avser jan-jun 2016 Källa: SCB och Swedbank Analys

Efter Brexit: Svensk export till UK, 6m genomsnitt, % av tot. varuexport (1% ≈ 60 miljoner SEK)

Not: Avser jul-dec 2016 Källa: SCB och Swedbank Analys

General disclaimer

This research report has been prepared by analysts of Swedbank Macro Research, a unit within Swedbank Large Corporates & Institutions. The Macro Research department consists of research units in Estonia, Latvia, Lithuania, Norway and Sweden, and is responsible for preparing reports on global and home market economic developments.

Analyst's certification

The analyst(s) responsible for the content of this report hereby confirm that notwithstanding the existence of any such potential conflicts of interest referred to herein, the views expressed in this report accurately reflect their personal and professional views.

Research reports are independent and based solely on publicly available information.

Issuer, distribution & recipients

This report by Swedbank Macro Research, a unit within Swedbank Research that belongs to Large Corporates & Institutions, is issued by the Swedbank Large Corporates & Institutions business area within Swedbank AB (publ) ("Swedbank"). Swedbank is under the supervision of the Swedish Financial Supervisory Authority (Finansinspektionen).

In no instance is this report altered by the distributor before distribution.

In Finland this report is distributed by Swedbank's branch in Helsinki, which is under the supervision of the Finnish Financial Supervisory Authority (Finanssivalvonta).

In Norway this report is distributed by Swedbank's branch in Oslo, which is under the supervision of the Financial Supervisory Authority of Norway (Finanstilsynet).

In Estonia this report is distributed by Swedbank AS, which is under the supervision of the Estonian Financial Supervisory Authority (Finantsinspeksioon).

In Lithuania this report is distributed by "Swedbank" AB, which is under the supervision of the Central Bank of the Republic of Lithuania (Lietuvos bankas).

In Latvia this report is distributed by Swedbank AS, which is under the supervision of The Financial and Capital Market Commission (Finanšu un kapitāla tirgus komisija).

In the United States this report is distributed by Swedbank First Securities LLC ("Swedbank First"), which accepts responsibility for its contents. This report is for distribution only to institutional investors. Any United States institutional investor receiving the report, who wishes to effect a transaction in any security based on the view in this document, should do so only through Swedbank First. Swedbank First is a U.S. broker-dealer, registered with the Securities and Exchange Commission, and is a member of the Financial Industry Regulatory Authority. Swedbank First is part of Swedbank Group.

For important U.S. disclosures, please reference:
<http://www.swedbanksecuritiesus.com/disclaimer/index.htm>

In the United Kingdom this communication is for distribution only to and directed only at "relevant persons". This communication must not be acted on – or relied on – by persons who are not "relevant persons". Any investment or investment activity to which this document relates is available only to "relevant persons" and will be engaged in only with "relevant persons". By "relevant persons" we mean persons who:

- Have professional experience in matters relating to investments falling within Article 19(5) of the Financial Promotions Order.
- Are persons falling within Article 49(2)(a) to (d) of the Financial Promotion Order ("high net worth companies, unincorporated associations etc").
- Are persons to whom an invitation or inducement to engage in investment activity (within the meaning of section 21 of the Financial Services and Markets Act 2000) – in connection with the issue or sale of any securities – may otherwise lawfully be communicated or caused to be communicated.

Limitation of liability

All information, including statements of fact, contained in this research report has been obtained and compiled in good faith from sources believed to be reliable. However, no representation or warranty, express or implied, is made by Swedbank with respect to the completeness or accuracy of its contents, and it is not to be relied upon as authoritative and should not be taken in substitution for the exercise of reasoned, independent judgment by you.

Opinions contained in the report represent the analyst's present opinion only and may be subject to change. In the event that the analyst's opinion should change or a new analyst with a different opinion becomes responsible for our coverage, we shall endeavour (but do not undertake) to disseminate any such change, within the constraints of any regulations, applicable laws, internal procedures within Swedbank, or other circumstances.

Swedbank is not advising nor soliciting any action based upon this report. This report is not, and should not be construed as, an offer to sell or as a solicitation of an offer to buy any securities.

To the extent permitted by applicable law, no liability whatsoever is accepted by Swedbank for any direct or consequential loss arising from the use of this report.

Reproduction & dissemination

This material may not be reproduced without permission from Swedbank Research, a unit within Large Corporates & Institutions. This report is not intended for physical or legal persons who are citizens of, or have domicile in, a country in which dissemination is not permitted according to applicable legislation or other decisions.

Produced by Swedbank Research, a unit within Large Corporates & Institutions.

Address

Swedbank LC&I, Swedbank AB (publ), SE-105 34 Stockholm.
Visiting address: Landsvägen 40, 172 63 Sundbyberg